

TANULMÁNY

Hatástanulmány készítése a kecskeméti kisvasút újraindításáról

*

**Kecskeméti kisvasút újraindítása
és turisztikai célú hasznosítása**

*

Lezsák Sándor
országgyűlési képviselő
megbízásából

Összeállította: Lizik Zoltán

Kiskunfélegyháza

2017

Tartalomjegyzék

- **Hatástanulmány készítése a kecskeméti kisvasút újraindításáról:**
 - Összefoglaló a XXIII. Kárpát-medencei Kisvasút Találkozóról 3
- **A Kecskeméti kisvasút újraindítása és turisztikai célú hasznosítása 4**
- **Elképzelések a Kecskeméti Kisvasút fejlesztési irányairól 7**

Összefoglaló a XXIII. Kárpát-medencei Kisvasút Találkozóról

Révész Máriusz kisvasutakért felelős kormánybiztos 2017. február 1-én, Budapesten megtartott előadásában az alábbi tájékoztatást adta a kisvasutak jelenéről és jövőjéről:

Az előadás keretében elhangzott, hogy Magyarországon jelenleg 200 km-en működik kisvasút és a 2016-os évben összesen 1.000.000 utast szállítottak.

Két kisvasút, a Zala erdei és a gemenci ezen kívül áruszállítást is végez, tavaly Gemencen 3.600 m³ faanyagot szállítottak az erdőgazdaságok megbízásából.

Az idei 10 milliárd forintos fejlesztési keret terhére jelenleg az alábbi kisvasutakat támogatja összesen 5,5 milliárd forint értékben:

- Lillafüredi
- Mátra vidéki
- Királyréti
- Kemencei
- debreceni Zsuzsi vonat

Ezen kívül tervben van a gördülőállomány fejlesztése, új típusú vasúti kocsik gyártása is.

További támogatandó kisvasutak:

- Gemenci 450 millió forinttal
- Kaszó pusztai
- Balatonfenyvesi (6 km új pályaszakasz építése)
- Felcsút-Bicske közötti szakasz megépítése

A kedvező költségvetési helyzet várhatóan még több forrást biztosít majd a jelenlegi keretnél.

Jó hír, hogy a kisvasutak várhatóan még a tavaszi ülészakalmával kikerülhetnek a vasúti törvény hatálya alól, ezzel lényegesen egyszerűsödhet az adminisztráció és olcsóbbá válnak a hatósági eljárások.

Tervezik a Kisvasútra fel! korábbi pontgyűjtős füzetek újra indítását is, amellyel 50%-os kedvezményt kaphat az, aki valamennyi kisvasutat igazoltan végiglátogat.

A használaton kívüli pályaszakaszokon, így Szilvásváradon és Kecskeméten hajtányozásra teremtenének lehetőséget, a fejlesztések következő, második körében.

Kecskeméti kisvasút újraindítása és turisztikai célú hasznosítása

A Kecskeméti Kisvasút összesen 106 km-es hosszúságú.

Első lépésben egy 31 km-es szakaszt, a gazdaságosan üzemeltethető KECSKEMÉT-BUGAC-FELSŐ közötti rész turisztikai célú üzemeltetését javasoljuk.

A szombatonként, vasárnaponként, illetve szünidőkben és csúcsforgalmi időszakokban összesen **104 napon át üzemelne a kisvasút egy évben**. 261 nap esne üzemem kívüli időszakra. Egy napon 2 fordulóval számolva átlagosan 150 főt szállítana a kisvasút. Egy évre kivetítve a 104 nap alatt **15.600 utassal számolunk**.

Az üzemeltetés költsége évi 50 millió forintot tenne ki. Ebből a 15.600 utas 2000 Ft-os jegyárakkal számolva **31.200.000 forintot megtérítene**. A fennmaradó 18.374.000 forintot hirdetési felületek bérbeadásával és különvonatok, pl. esküvői különvonatok, mikulásvonat, Valentin napi vonat, vacsoravonat és betlehemes vonatok bevételeiből finanszírozná az üzemeltető.

A turisztikai célú üzemeltetés tehát **nem termelne évről-évre veszteséget az államnak**, azt a Locomotiv Logistics Kft. vállalkozás keretében üzemeltetné, a maga hasznára, vagy kárára.

A kisvasút újraindításához viszont kezdetben egy **nagy összegű állami támogatás** szükséges.

- A vasúti pálya felújítása várhatóan 106 millió,
- a telephely felújítása 20 millió,
- a két mozdony felújítása 80 millió,
- a szerelvények felújítása 4db 52 millió,
- a hatósági engedélyek 15 millió forintot tennének ki.
- Összesen: **273 millió forint.**

Amennyiben a MÁV a 2009-es szüneteltetés óta a kötelező állagmegóvási és karbantartási munkálatokat elvégezte volna a vonalon, úgy ez a költség ennek csak a töredéke lenne. A legnagyobb tételt a romos állapotú 2 db mozdony és a 4 db személykocsi felújítása jelenti.

Ezzel a kezdeti beruházással viszont hosszú évekre üzemeltethetővé és fenntarthatóvá válik a Kecskeméti Kisvasút legnagyobb forgalmú szakasza.

A vasútvonal további szakasza már viszonylag kis ráfordítással is üzembe helyezhető. Ehhez az érintett települések önkormányzatai jelentős segítséget biztosítanának az állomások, megállóhelyek felújításával, valamint a pályaszakaszok kaszálásával.

A fennmaradó 68 km-es szakasz felújítása előreláthatólag további bruttó 400 millió forint egyszeri beruházást tenne szükségessé, amelyből 165.354.000 millió egy további (gőzmozdony) mozdony és 6 db személykocsi felújításának a költsége és 234.612.000 millió a pálya felújítási költsége (Kiskunmajsaig további 22 km 75.240.000, Törökfái - Kiskőrös 46,6 km 159.372.000). Ezzel viszont további 5000-10.000 utas kapcsolódhatna be a kisvasút vérkeringésébe évente, teljes mértékben kitermelve a megemelkedett üzemeltetési költségeket.

Az üzemeltetés költségei:

Üzemeltetés	Forduló	3/nap	104 nap	286.000 Ft/nap	29.7440.000	Ft
Üzemen kívüli időszak			261 nap	30.000 Ft/nap	7.830.000	Ft
karbantartás			12hó	1.000.000 Ft/hó	12.000.000	Ft
Összesen:					49.574.000	Ft

Tervezett árbevétel:

150 nap	(napi 3 forduló)	200 fő/nap	Összesen: 15.600 Fő/év
Önköltség: 3177 Ft/fő + ÁFA			jegyár bevétel: 31.200.000 Ft/év
További bevételek:			egyéb bevétel: 18.374.000 Ft/év
Összesen:			Összes bevétel: 49.574.000 Ft/év

Támogatási igény:

	Hossz	Egységár	Összesen	ÁFA	ÁFA-val növelt költség
	Km	Ft/km	Ft	Ft	Ft
Vasúti pálya felújítása	31	2.700.000	83.700.000	22.599.000	106.299.000
Telephely felújítása	1 db	15.000.000	15.000.000	4.500.000	19.500.000
Mozdony felújítás	1 db	63.000.000	63.000.000	17.010.000	80.010.000
Pulman kocsik felújítása	4 db	10.350.000	41.400.000	11.178.000	52.578.000
Hatósági engedélyek			15.000.000		15.000.000
Mindösszesen:					<u>273.387.000</u>

További bevételnövelő lehetőségek

- A kisvasút első körben a 10 milliárd forintból megvalósuló **Bugaci Aranymonostor** látogatóközpontjához szállítaná az utasokat.
- További fejlesztéssel elérné Szankot, ahol **Kiskun Emlékhely** néven valósul meg nagyszámú turistát vonzó látogatóközpont, valamint megtekinthető a vasútvonal szomszédságában elhelyezkedő **kézműves konyakmeggy manufaktúra** is.
- Ezt követően a vonat elérné Kiskunmajsát, ahol a gyógyfürdővé minősített **termál- és élményfürdő** várja a látogatókat.
- **Bár kocsi** ízléses felújítása, korszerűsítése
- Helyi adottságok felmérése, felkutatása a kisvasút által érintett kistérségekben, településeken. Megfelelő kapcsolat és együttműködés kialakítása az önkormányzatokkal, a Nemzeti Parkkal és a megyei önkormányzattal.

- Ökoprogramok szervezése, **vasúti utazással kombinált túravezetések**, állandó és évszaknak megfelelő programokkal, mint botanikai, madártani, gyógynövény ismereti, természetföldrajzi, csillagászati, természetvédelmi rendezvények, tanösvények kialakítása, meglévő tanösvények programba illesztése.
- **Kerékpárbérlés** lehetőségének biztosítása, **kerékpárszállítás**, kerékpáros túrák lebonyolítása, kombinálva vasúti utazással, igény szerint helyi szállásokon történő elhelyezéssel.
- **Hajtányozás** szervezett és egyéni módon előre összeállított lehetőségek közül választhatóan.
- Könyvek, jegyzetek, képeslapok értékesítése. **Kisvasutas reklámtárgyak**, használati tárgyak, ajándéktárgyak, korbács apróságok (pl. sínszeg, talpfaszeg) árusítása.
- **Céges rendezvények** szervezése, lebonyolítása, igény szerint csapatépítő jelleggel. Vetélkedők, ügyességi versenyek, teljes ellátással, vasúti utazással kombinálva.
- Fontos szempont lehet a **lovas turizmussal** való együttműködés. Ezzel biztosítani tudjuk az egyedi igények kielégítéséhez szolgáló lovas kocsiztatást, lovagoltatást, lovas szánozást és egyéb lehetőségeket. Programok kombinálhatóak lennének az igényeknek megfelelően összeválogatva, pl. gyógyfürdő, nosztalgiavonat, lovas kocsizás, tereplovaglás a két kisvasúti vonal között.
- Szállodákkal, **utazási irodákkal való kapcsolat kiépítése**, együttműködések megteremtése. Nemzetközi vasútszakmai kapcsolatok fenntartása, együttműködése. Helyi értékek reklámozása, **helyi termékek árusítása** a programok során.
- **Turisztikai központok kialakítása** az önkormányzatok segítségével.

Elképzelések a Kecskeméti Kisvasút fejlesztési irányairól

Az összeállításban található lehetőségek megvalósításának mértékét és ütemét a rendelkezésre álló források határozzák meg.

Járműpark, gördülőállomány

Nosztalgiajárművek:

A nosztalgia járművek kapcsán a magas felújítási és üzemeltetési költségek miatt lehetővé kell tenni támogatói igénybevételt, mint mozdony örökbefogadással, vagy reklámozott szponzorként.

- A meglévő gőzmozdony felújítása, karbantartása, fenntartása eredeti állapotban.
- Esetleges egyéb nosztalgia járművek visszaszerzése, mint pl. a kéttengelyes kecskeméti motorkocsi, mely jelenleg Fertőbozon található, valamint volt szegedi gazdasági vasút megmaradt dieselmotordonyának beszerzése, felújítása. Ez a jármű jelenleg a gyermekvasúton található, az ottani vasútüzem nem kíván vele foglalkozni.

„Bár” kocsi ízléses felújítása, korszerűsítése, mielőbbi üzembe helyezése. Ez a kocsi a legalkalmasabb a rendezvények lebonyolításában való részvételre. Ezzel további szolgáltatást tudunk biztosítani az ide látogatóknak. Hasonló szolgáltatással egy hazai kisvasút sem rendelkezik.

A kocsiban biztosítani kell tudni hideg ételek és italok felszolgálatát, rendezvények lebonyolításra alkalmas felszereléseket (hangosítás, kivetítés, stb.). A felszolgált élelmiszerek nagy részének környékbelinek kell lennie.

Új kocsik gyártásának lehetősége EU-s, vagy egyéb finanszírozással. Ezáltal szeretnénk megteremteni a kor elvárásainak minden szempontból megfelelő személyszállítási színvonalat (légbefűvásos fűtésrendszer, légkondicionáló, Led világítás, utastájékoztató fedélzeti berendezés), műszaki innováció alapján. A járműnek alkalmasnak kell lennie a 80 km/h-s sebességre.

Turisztikai célú programok

Helyi adottságok felmérése, felkutatása a kisvasút által érintett kistérségekben, településeken. Megfelelő kapcsolat és együttműködés kialakítása az önkormányzatokkal, a Nemzeti Parkkal, esetleg a megyei önkormányzatokkal és egyéb szervezetekkel. Ezen szervezetek vasúti programokhoz való összefogása, programjaikban való aktív részvétel, pályázatokon való közös részvétel, térségi túrizmus fejlesztése.

Ökoprogramok szervezése, vasúti utazással kombinált túravezetések, állandó és évszaknak megfelelő programokkal, mint botanikai, madártani, gyógynövény ismereti, természetföldrajzi, csillagászati, természetvédelmi rendezvények, tanösvények kialakítása, meglévő tanösvények programba illesztése.

Túravezetői munkakör kialakítása, alkalmi túravezetési segédlet összeállítása. Ez a tevékenység a turisztikai vonzerón kívül jelentős szerepet tölthet be a környékbeli iskolák oktatásában, szakemberek továbbképzésében és azok ismereteinek bővítésére.

A puszta és annak értékeinek bemutatása a vonatról.

Kerékpárbérlés lehetőségének biztosítása, kerékpár szállítás, kerékpáros túrák lebonyolítása, kombinálva vasúti utazással, igény szerint helyi szállásokon történő elhelyezéssel.

Hajtányozás szervezett és egyéni módon előre összeállított lehetőségek közül választhatóan.

Tájékoztató füzetek összeállítása:

- Egyszerű tájékoztató a vasútról és annak közvetlen környékéről
- Adott vasútvonalra vonatkozó tájékoztató, településenkénti lehetőségekkel
- Adott túrára, vagy programra vonatkozó tájékoztatófüzet
- Nostalgia járműre vonatkozó információt tartalmazó tájékoztatófüzet

Könyvek, jegyzetek, képeslapok értékesítése. Kisvasutas (KKK) reklámtárgyak, használati tárgyak, ajándéktárgyak, esetleg korhű apróságok (pl. sínszeg, talpfaszeg, esetleg krómozva, vésve, vésés nélkül, stb.)

Táborok akár vasúti akár természetvédelmi tartalommal.

Megfelelő térinformatikai rendszer megvalósítása, amely a térkép alapján magába foglalja a látnivalókat, menetrendet, szállásokat, helyi termékeket, szükséges információkat, stb.

Céges, vagy egyéb csoportos rendezvények szervezése, lebonyolítása, igény szerint csapatépítő jelleggel. Vetélkedők, ügyességi versenyek, teljes ellátással, vasúti utazással kombinálva.

Kerti vasút kialakítása, üzemeltetése. Ez a lehetőség egyre nagyobb népszerűségnek örvend.

Társaságunknak lehetősége van egy igazi működő kerti gőzmozdony megépítésére. Ezzel akár megvalósítható olyan lehetőség is, hogy Bugacfelső állomásról az utasokat a csárdáig lehetne szállítani. Ezzel akár kombinálható, hogy a pusztára autóval érkező turisták ezt a szolgáltatást vasúti utazás nélkül is igénybe vehetik, mint a környék egyéb lehetősége. Ez a kerti vasút üzemeltethető a költséges kisvasút nélkül is.

Fontos szempont lehet a lovas turizmussal való együttműködés. Ezzel biztosítani tudjuk az egyedi igények kielégítéséhez szolgáló lovas kocsiztatást, lovagoltatást, lovas szánózást és egyéb lehetőségeket. Programok kombinálhatóak lennének az igényeknek megfelelően összeválogatva, pl. gyógyfürdő, nosztalgiavonat, lovas kocsizás, tereplovaglás a két kisvasúti vonal között, stb.

Büfé kocsis turisztikai célú alkalmazása, rendezvényeken való részvétele, étel-ital felszolgálat, fogadás csoportoknak, a szolgáltatás színvonalának emelése.

Önkormányzatokkal a programok szervezésében való szoros együttműködés, mint pl. falunapok, egyéb rendezvényeken való aktív és segítő részvétel, önálló programok, látványosságok, személyszállítási szolgáltatás nyújtása.

Aktív részévé kell válni a helyi kezdeményezéseknek. Saját rendezvények szervezése, lebonyolítása, pl. kecskeméti kisvasút napja, madarak és fák napja, föld napja, vándormadarak búcsúztató vonat, Szent Iván éji vonatkozás, mikulásvonat, adventi vonat, óév búcsúztató vonat, stb.. A rendezvények összefoglaló neve: „Pusztán egy program”.

Együttműködés a helyi vállalkozásokkal, szervezetekkel, önkormányzatokkal, hogy a mi programjainkban ők is részt tudjanak venni megfelelően, pl. helyi néptánc, hagyományörzők, kézművesek, helyi zenekarok (népzene, pop, rock, jazz, stb).

Segway túráztatás.

A későbbiek folyamán kalandpark létrehozása.

Rendezvények, programok kidolgozása, lovas betyárok vonatrablása, stb.. Esküvők, születésnapok, egyéb programok szervezése, lebonyolítása a vasút és a helyi erőforrások, lehetőségek felhasználásával. Fotósvonatok lebonyolítása vasútbarátok részére.

Egyéb rendezvényekhez történő hely és eszköz biztosítása: állomás, szerelvény, oktatóterem, stb.

Egyéb lehetőségek:

Oktatás:

Környezeti vetélkedő iskolások számára, ezek teljes megszervezése és lebonyolítása.

Fiatalok oktatása vasútismerettel (gyermekvasút jelleg) - környezeti nevelés bármely korosztály részére -

Gyakorlati helyek biztosítása közép és felsőoktatásban, vagy OKJ-s képzésben résztvevők számára.

Műszaki területen (gépészet, forgalomtechnika, vasútépítés- fenntartás, egyéb vasúti tevékenység), kereskedelmi és turisztikai, programszervezési, marketing, témákban, több idegen nyelvvel kiegészítve (angol, német, olasz, orosz, holland), helyi társaságok által történő oktatás, képzés, akár saját kezdeményezésre, akár felkérésre vasúti szakterületek terén.

Oktatási anyagok, szakirodalom összeállítása, elkészítése, támogatása, megfelelő szintű tudásbázis kialakítása. Szakmai irodalmi háttér megteremtése.

Oktató kocsik kialakítása (laborkocsi, kivetítővel, mikroszkóppal, stb.), amely a gyerekek környezeti és egyéb oktatásának szerves része lehet.

Helyi értékek erősítése

Megfelelő platformok biztosítása a helyi adottságok, lehetőségek nyilvántartásával, felhasználásával. Ilyen lehetne egy jó weboldal, mivel a vasúti menetrend és programok miatt jelentős látogatóra számíthatunk.

Ez egy jó reklámfelület lehet, a fenitek bemutatására. Ezen felül bizonyos az állomásokon, és a bár kocsiban a helyi termékeket értékesíteni is lehetne.

Szállodákkal, utazási irodákkal való kapcsolat kiépítése, együttműködések megteremtése. Nemzetközi vasútszakmai kapcsolatok fenntartása, együttműködése.

Helyi értékek menedzselése a programok során.

Megfelelő turisztikai központok kialakítása az önkormányzatok segítségével.

Vasúti pálya és egyéb infrastruktúra kialakítása

A helyi lehetőségeknek, valamint a pénzügyi forrásnak megfelelő mértékben tudatos és célszerű karbantartás mellett a közlekedés minőségének fokozatos és folyamatos javítása. Ezzel szeretnénk elérni a pályasebesség növelését, az eljutási idő csökkentését. Megfelelő állomási infrastruktúra kialakítása, mint korszerű peronok, utas kiszolgáló létesítmények, rendezett, kulturált megjelenésű állomások megteremtése.

Állomásokon megfelelő tájékoztató táblák kihelyezése (térkép, település leírás, látnivaló, túraútvonal).

Digitális alapú utas tájékoztató rendszer innovatív jellegű kialakítása. Ez biztosítja a vonatokon, az állomásokon, az interneten, a telefonokon, a vonatok indulásának, érkezésének, valamint azok nyomon követését.

Ez a rendszer tovább bővíthetőnek kell lennie egy új és korszerű vasúti központi forgalomirányítási rendszer kialakításához, illetve korszerű jegyértékesítési rendszer kiépítéséhez (mobil internet alapon).

Környezettudatos energia biztosítása, felhasználás pl.: nap, szél, egyéb lehetőségek alapján.

Korszerű informatikai háttér

Olyan honlap, melyen keresztül elérhetőek a helyi látványosságok, szakmai adattár (vasúti-, közlekedési). Vonatokon, állomásokon, web oldalon reklámok, melyek a programokra hívják fel a figyelmet.

Vonatok elnevezése pl. Pusztán egy vonat, Bugaci Gözpföfőgő, Boróka Express, Petőfi Express, stb.

Helyi csokoládé, bor, pálinka, gyümölcsle, lekvár, tájjellegű ételek, házi rétes, kürtöskalács, kolbász, sonka stb., termékek árusítása, népszerűsítése.